

REMISS

Enligt sändlista, se bilaga 1

Avdelning
Juridiska avdelningenHandläggare
Sofia Tiberg
+46 8 563 088 38
sofia.tiberg@uka.se

Enkät om examensbevis till personer som har ändrat juridiskt kön

Regeringen beslutade i december 2016 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en bred kartläggning av transpersoners villkor och situation i samhället och föreslå insatser som bidrar till förbättrade levnadsvillkor och ett tryggare livsutrymme för transpersoner (dir. 2016:102).

Utredningen överlämnade sitt betänkande *Transpersoner i Sverige – Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor* (SOU 2017:92) i november 2017. Avsnitt 12 och 14.8 behandlar utfärdande av nya betygsdokument vid ändrat juridiskt kön.

Regeringen har i regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Universitetskanslersämbetet (UKÄ), gett ämbetet i uppdrag att följa upp universitets och högskolors arbete med att utfärda nytt examensbevis till personer som har ändrat juridiskt kön. Uppföljningen ska göras i syfte att stärka lärosätenas arbete.

Mot denna bakgrund önskar UKÄ att mottagarna av denna remiss besvarar de frågor som anges i enkäten, bilaga 2. Svaret bör ha inkommit till UKÄ **senast den 11 september 2020**. Svaret bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. i ett Worddokument) per e-post till: registrator@uka.se
Vänligen ange UKÄ:s reg.nr 32-00132-20 i svaret och i ämnesraden.

På Universitetskanslersämbetets vägnar

Sofia Tiberg
Projektledare**Bilagor:**

1. Sändlista
2. Enkätfrågor
3. Rekommendationer från Sveriges Förenade HBTQ-studenter

Bilaga 1 – Sändlista

Remissinstanser:

Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Luleå tekniska universitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Malmö universitet
Mittuniversitetet
Sveriges lantbruksuniversitet

Blekinge tekniska högskola
Försvvarshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan
Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Väst
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Mälardalens högskola
Stockholms konstnärliga högskola
Södertörns högskola

Chalmers tekniska högskola
Handelshögskolan i Stockholm
Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Bilaga 2 – Enkätfrågor

1. Har lärosätet tagit fram egna rutiner, riktlinjer eller andra dokument för att hantera ansökningar om att erhålla nya examensbevis från personer som har ändrat juridiskt kön? Vänligen bifoga relevanta dokument.
2. Om svaret på *fråga 1* är **ja**; vänligen besvara följande delfrågor.
 - a. Har det uppstått några juridiska oklarheter eller administrativa svårigheter som lärosätet haft att ta ställning till?
 - b. Beskriv dessa eventuella oklarheter eller svårigheter samt hur lärosätet i så fall har löst dem?
 - c. Framgår lärosätets ställningstagande i dessa frågor av rutinerna, riktlinjerna eller andra dokument?
3. Har det under tidsperioden 1 januari 2017–30 juni 2020 till lärosätet inkommit några ansökningar om att erhålla nya examensbevis från personer som har ändrat juridiskt kön?
4. Om svaret på *fråga 3* är **ja**; vänligen besvara följande delfrågor.
 - a. Hur många ansökningar inkom uppskattningsvis respektive år (uppdelat på personens nuvarande juridiska kön)?
 - b. Hur handlades ansökningarna? Lämna en kort beskrivning.
 - c. Hur många ansökningar beviljades respektive avslogs uppskattningsvis (uppdelat på personens nuvarande juridiska kön och år)?
 - d. Om ansökan beviljades:
 - i. Hur utformades det nya examensbeviset (t.ex. nytt eller ändrat original, datering, namn på utfärdaren, underskrift, rättslig grund)?
 - ii. Hur hanterades det gamla examensbeviset (t.ex. om det återkrävdes, makulerades, förstördes, arkiverades)?
 - e. Om ansökan avslogs:
 - i. Vad var skälet för avslaget?
 - ii. Lämnades en överklagandehänvisning?
5. Om svaret på *fråga 3* är **nej**; vänligen besvara följande delfrågor.
 - a. Hur skulle lärosätet handlägga en ansökan? Lämna en kort beskrivning.
 - b. Skulle ansökan beviljas eller avslås?
 - c. Om ansökan skulle beviljas:
 - i. Hur skulle det nya examensbeviset utformas (t.ex. nytt eller ändrat original, datering, namn på utfärdaren, underskrift, rättslig grund)?
 - ii. Hur skulle det gamla examensbeviset hanteras (t.ex. om det skulle återkrävas, makuleras, förstöras, arkiveras)?
 - d. Om ansökan skulle avslås:
 - i. Vad skulle skälet för avslaget vara?
 - ii. Skulle en överklagandehänvisning lämnas?

För kännedom och eventuella synpunkter:

Ladokkonsortiet
Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners, queeras och
intersexpersoners rättigheter (RFSL)
Skolverket
Socialstyrelsen
Svenskt Näringsliv
Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
Sveriges Förenade HBTQIA+ studenter (SFQ)
Sveriges förenade studentkårer (SFS)
Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)
Universitets- och högskolerådet (UHR)

6. Vill lärosätet lyfta några erfarenheter eller synpunkter kring hanteringen av förfrågningar eller ansökningar om att erhålla nya examensbevis från personer som har ändrat juridiskt kön? Upplever lärosätet att studenterna är nöjda eller missnöjda med hanteringen?
7. I betänkandet SOU 2017:92 nämns vissa rekommendationer som har tagits fram av Sveriges Förenade HBTQ-studenter. Har lärosätet några kommentarer till dessa rekommendationer, se bilaga 3?

Bilaga 3 – Rekommendationer från Sveriges Förenade HBTQ-studenter

I ”Examen i rätt personnummer – En handbok från Sveriges Förenade HBTQ-studenter om utfärdande av nytt examensbevis efter ändrad juridisk könstillhörighet”, år 2015, s. 12-13, anges följande rekommendationer. Se även hänvisningen till rekommendationerna i betänkandet SOU 2017:92, s. 457-458.

1. Ärendet diarieförs enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Om ärendet inkommer per telefon diarieförs det som en tjänsteanteckning; begäran om utlämning av handling via telefon och under aktuell sekretessparagraf.
2. Den sökande ombeds uppvisa vidimerad kopia av personbevis utfärdat av Skatteverket. Detta bevis ska uppvisa både det gamla och det nya personnumret samt eventuellt nytt namn.
3. Det första utbildningsbeviset begärs in. Detta makuleras, vilket innebär att det ogiltigmarkeras och arkiveras.
4. Ladokansvarig gör en spårlös ändring av personnumret i LADOK. Även i andra system lärosätet hanterar ska en spårlös ändring göras.
5. Utbildningsbeviset i original jämförs med kopior från Centralarkivet. Här förbereds det nya examensbeviset. Utfärdandedatum ska vara detsamma som för de tidigare originalen.
6. Det nya examensbeviset undertecknas av för lärosätet aktuell rektor.
7. Arkivera kopior på det nya examensbeviset tillsammans med det makulerade originalet.
8. Arkivera det vidimerade personbeviset.
9. De gamla kopiorna kan antingen tas bort ur arkivet eller ogiltigmarkeras.
10. Ärendet avslutas.

UKÄ reg.nr 32-00132-20

Konstfack dnr KF/2020/VO1/21

Handläggare Konstfack: Katarina Evasdotter Birath

Enkät om examensbevis till personer som har ändrat juridiskt kön

Bilaga 2 – svar Enkätfrågor

1. Nej
3. Ja
- 4.a. 2017 – 0
2018 – 0
2019 – 0
2020 (t.o.m 30 juni) – 1 juridisk kvinna
- 4.b. En utbildningshandläggare arbetade med ärendet. I det enda ärendet vi haft hade originalexamensbeviset utfärdats under 90-talet och därför utanför Ladok. Studenten lämnade in sitt gamla originalexamensbevis tillsammans med personbevis från Skatteverket. Studentens gamla examensbevis ogiltigmarkerades och ett nytt examensbevis utfärdades enligt tidigare mall. Studenten hade skyddad identitet och arkivkopier arkiverades efter sekretessrutiner.
- 3.c. En ansökan inkom (1 juridisk kvinna) och den beviljades.
- 3.d. Eftersom det gamla examensbeviset utfärdades i mall utanför LADOK utfärdades även det nya examensbeviset i samma mall utanför LADOK för att likna det tidigare. Till examensbeviset tillfördes en notering om att examensbeviset var ett nytt utfärdat original baserat på ett tidigare original, inkl. tidigare utfärdandedatum. Examensbeviset skrevs under av utbildningshandläggare och rektor. Det gamla examensbeviset återkrävdes, ogiltigmarkerades och arkiverades i sekretessmarkerat arkiv tillsammans med det nya originalet.
6. Studenten i fråga var nöjd med hanteringen och med att få ett nytt examensbevis utfärdat som liknade det tidigare originalet. Studenten verkade lättad över att få ett examensbevis med sina nya personuppgifter. Erfarenheten som handläggare i ärendet är att det är av enorm vikt för den enskilda studenten att få ett nytt examensbevis utfärdat. De riktlinjer som SUHF och Sveriges Förenade HBTQIA+ studenter tagit fram var till stor hjälp i arbetet.
7. Tydliga rekommendationer som varit användbara, även vid handläggning utanför LADOK.

